

Besúgó 1

Ne keressetek, Kupuszinára költöztem!

Még van néhány napunk a *Találkozó* kezdetéig. A készülődéssel párhuzamos munkák mellett hetek óta folyik a sziszegés, gyűlnek a pipák az elvégezendő, letisztázandó, megbeszélendő feladatok mellett. Úgy tűnik, minden a helyén van. Hátradőlés, kifúj. Aztán valami csak elkezd motoszkálni legbelül... De biztos, hogy mindenki elküldte a fényképet, plakátot? Tudják, hánykor kell érkezniük, mikortól övék a színpad? Hoznak magukkal szöveget meg kalapácsot, vagy mi szaladunk majd fejvesztve a kupuszinai éjszakába varázsolni egyet? (Milyen éjszaka, ugyan már! A házigazdák pedig azért vannak, hogy segítsenek megoldani az esetleges problémákat! Hátradől, kifúj.) ...És milyen a reklám, biztos lesz közönség? Ja, igen, azt mondták, a legutóbbi *Találkozóra* annyian jöttek, hogy nem fértek be a terembe! Jó, még egy pipa... Hol is alszunk? És a zsűri? Mit fogunk enni? És inni...?

Ezeregy kérdés. Ha egy pillanatra megállítom őket, és gyors sorakozót fújok nekik, van terük megérkezni a válaszoknak is. Ismét jön a hátradőlés, és... Igen. A nyugalom. Olyan helyre jövünk, ahol már régóta otthon van a *Találkozó*. Hogy lehetne hát bárminemű gond?!

A tavalyi volt az első *Találkozó*, ahol a szervezői csapat részeként léteztem. Rohanás, nevetés, taps, megoldások, boldogság, pörgés, nyugalom. Szeretet, otthon. Barátság. Tisztelet, megbecsülés. Önzetlenség, szorgalom. Nyitottság. Befogadás. Hála, hála, köszönet. Valami ilyesmi jut róla eszembe. És rengeteg előadás, beszélgetés, találkozás. Másokkal is, magammal is. Kicsit más minőségben. Azóta olyan kapcsolatok kötöttek a színpad árnyékában, amik átszöttek az elmúlt egy évet. Talán ezért már megérte.

Az egyik barátnőm rendszeresen botráncokzik meg rajtam: mi a fenét csinállok csütörtök este tízkor Oromhegyesen? És létezik, hogy azért mondom le a szerda délutáni kávézásunkat, mert a tornyosi színjátszó csoport próbáját nézem?! A tavalyi bánati kirándulás után most Kupuszinára költözöm, tíz napra?! Biztos, hogy minden rendben van nálam?!

Ó, igen! A legnagyobb mértékben. Hogy miért szippantott be a hivatásos forgatag után a műkedvelő világ, hogy miért hiszek a színház erejében, ami segít a szürkét tarkává varázsolni – ha csak látszat, illúzió is az egész, vagy játék –, hogy talán egy vállveregetéssel, három jó tanáccsal vagy egy „ne add fel, csináld tovább!”-bal segíthetek, nem tudom.

Pár hete láttam az újvidéki Szerb Nemzeti Színházban a *Galeb* című, közel hétórás előadást. Valami ilyesmi a színház számomra. Azóta nem élveztem előadást: a trükköket, az ügyes hazugságokat, a megfelelni akarást láttam – színészileg, rendezőileg, politikailag, a kritikusoknak való bemutatással együtt. Nem erre vagyok kíváncsi. Vagy erre nem vagyok kíváncsi?

És akkor mégis mit is keresek itt...? Mit várok?

A *Találkozó* szereplői egészen másért és egészen máshogy dolgoznak. Nem akarják se velünk, se magukkal elhitetni azt, hogy valami olyasmit tudnak, amiért fel kell nézni rájuk, amiért tiszteletet és csodálatot érdemelnek, amiért díjak járnak. A szórakozni és szórakoztatni akarás – amely ellen bizonyos szinten mindig is tiltakoztam –, a megjátszott, öntelt magamutogatás helyett valami hihetetlen elemi erővel, ösztönösen tör elő belőlük. Néha hiányos szövegtudással, gyatra dikcióval, ócska díszlettel, szedett-vedett kosztümökkel, de olyan hittel és adni akarással állnak eléink, amit tanítani kellene. Amiért fel kell nézni rájuk. Amiért tiszteletet és csodálatot érdemelnek. Amiért díjak járnak.

Valami ilyesmit keresek. Itt is. És minden művelődési egyesületben Ludastól Tordáig, Újvidéktől Nemesmiliticsig, Péterrévétől Pancsováig. Szóval ne keressenek 14-éig, nem érek rá! Várom a csodát. Talán kicsit szentimentálisan, de őszintén. Tíz napig, Bácskertesén!

Kedves Színházkedvelők!

„A **színház** nem földi színtér! A Színház menedék. Csodák világa. Lehetsz ott királynő, császár és szolga, bohóc és kurtizán. Veled ott minden megtörténhet. Meghalhatsz. Újjászülethetsz. A **színház**: szerelem! Örökké tartó láz” – írja Polgár Ernő dramaturg, író.

Játszani kell! Mindig és mindenkinek. Nap mint nap. A színész pedig lehet profi, lehet amatőr és lehet egyszerű mindennapi személy.

A falunk nemrég megalakult új vezetősége nevében elmondhatom, örülünk, hogy idén Kupuszina/Bácskertes adhat otthont a *Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók XVIII. Találkozásának*. Falunknak elismerten gazdag hagyománya van. Kiemelkedő az ének- és tánccsoportja, muzikális és műkedvelő közönsége van.

Amatőr színjátszóink pedig évente új darabbal állnak elő, amely mindig meghozza a várt sikert. Az idén lehetőségünk lesz a mi színdarabunk mellett még majd húsz előadást megnézni. Láthatjuk és összehasonlíthatjuk, máshol hogyan adóznak Thaliának.

Ez a rendezvény az összefogás és összetartozás bizonyítéka. Ilyen találkozót, ahol tíz nap alatt több száz ember megfordul, csak olyan közösség tud megszervezni, ahol idejüket nem sajnálva sokan vállalkoznak arra, hogy részt vesznek a szervezésben és a program lebonyolításában. Kupuszina már többször bizonyította, hogy olyan életképes közösség működik itt, amelyik szívvel és összefogással bármilyen rendezvényt, tábort meg tud szervezni.

Reméljük, mindenki megszereti kis falunkat, jó emlékek fog tőlünk hazatérni. Ígérjük, megpróbálunk jó házigazdák lenni, hogy mindenki jól érezze magát nálunk. Az előadásokhoz nagyon sok sikert és mindenkinek jó szórakozást kívánunk!

Molnár Keri Erzsébet
polgármester

*Ifj. Sturcz József rendezésében, majd két emberöltővel
ezelőtt a kupuszini színjátszók az azóta is emlegetett
János vitéz operettet vitték színre*

Otthonunk, Kupuszina!

Kupuszina Nyugat-Bácska kicsiny faluja, mely Zombor és Apatin város között helyezkedik el, közigazgatásilag pedig Apatin községéhez tartozik. Lakosságának többsége földműveléssel foglalkozik. Mára a gabona- és gyümölcsstermesztés vált közkedvelté a termelők körében. Kupuszina legnagyobb értékei a gyökerei, melyeket a mai napig hűen táplál. Ahhoz, hogy Kupuszinát jobban megismerhessük és jobban megszerethessük, fontos a történelmébe betekintenünk, hogy láthassuk, hogyan váltunk olyanná, amilyenek vagyunk.

Kupuszinán, illetve megközelítőleg ezen a helyen, a középkorban egy Hetes nevű falu állt. Ez minden bizonnyal keresztény falu lehetett, melynek római katolikus temploma is volt. A török uralom aztán lassan a falu megszűnéséhez vezetett. 1751. május 14-én ezen a helyen megszületett Kupuszina. Ez annak volt köszönhető, hogy az adott lokáció újratelepítésének okiratát Redl de Rothenhausen telepítési megbízott aláírta Zomborban. Az akkori ország északi területéről érkeztek a leendő, jobbára palóc eredetű lakosok, vagyis Heves és Nyitra megyékből, valamint a kalocsai Sárközből. A falu jelenlegi római katolikus szelleme valójában annak köszönhető, hogy a 150 betelepített magyar és szlovák őslakos is római katolikus volt. Nem meglepő, hogy az első kupuszinai templom már 1754-ben felépült. Az ezt megelőző három évben ősünk Apatinban gyakorolták hitvallásukat. A lakosság egyre nőtt, nagyobb templomra lett szükség, ezért 1803 és 1813 között új templomot építettek Szent Anna tiszteletére. A templom építői alapos munkát végeztek, hiszen az épület ma is jól szolgál, idén ünnepeljük a 200 éves fennállását. A vallásosságról a faluban található számos szakrális emlékmű is tanúskodik. Szabadtéri emlékműben Kupuszina a leggazdagabb bácskai település. Legrégibbi szobrunk Nepomuki Szent János szobra, amely 1833-ból való. Falunk történelmében jelentős szereppel bírt az 1890. október 2-án, csütörtökön tombolt tűzvész, mely óriási kárt okozott a falu gazdaságában. Ennek a csapásnak az emlékét őrzi a figyelmeztető a veszélyre a kupuszinai templomtoronyban minden csütörtökön délután fél négykor megszólaló emlékharangszó, amely egyedülálló az egész Délvidéken. A falutűz után épült a ma is álló régi iskolaépület, míg az új iskolát az 1980-as évek elején építették.

A fénykép a kupuszinai régi népi életet, életmódot bemutató fotókiállítás eleme.

A kiállítás anyagát a falu fennállásának 250. évfordulója alkalmából, 2001-ben állította össze a kupuszinai közösség dr. Silling István és Silling N. Mária szakmai vezetésével. A fényképen a Mikó család látható 1918-ban

Már az őslakosok is többnyire mezőgazdasággal foglalkoztak. Sokáig a konyhakerti termékeikről voltak híresek a kupuszinaiak, amelyeket az évek folyamán Jugoszlávia nagyvárosainak piacaira is eljuttattak. Említésre méltó a külön fajtaként számontartott *kupuszinai vöröshagyma*. A lakosság számának növekedése a falu terjeszkedését és gazdaságának gyarapodását is eredményezte. Földterületeik kiterjedtek a közeli pusztákra és árterületekre a Duna mindkét partján Bajától egészen Bácsig, sőt távolabbra is. A legnépesebb a XX. század elején volt a falu, amikor 3444 ember lakta. Sajnos azóta ez a lélekszám rohamosan csökken.

Az 1904. év során magyarosították a falu nevét Bácskertesre. Ez a név nem sokáig volt használatban, mert a háborúk nem voltak kegyesek hazánkhoz, ugyanis az I. világháború után, a trianoni békeszerződés alapján a Vajdaság az akkori Jugoszláv Királyság birtoka lett, így elvesztette a magyar településnév jogát. 1941 és 1944 között a falu újra a Bácskertes nevet viselte, mert Bácskát ebben az időszakban visszacsatolták Magyarországhoz. 1944-től a falu hivatalos neve Kupuszina. A Magyar Nemzeti Tanács Nyelvhasználati Bizottsága a Bácskertes és a Kupuszina elnevezést is jóváhagyta. A lakosság faluját Kupuszinának nevezi, de sokan ma is előszeretettel használják a Bácskertes elnevezést.

A sok politikai-gazdasági válságot és a tragédiák okozta változásokat elszenvedtük, és mindez meghatároz bennünket. Kupuszina ma is virágzik, méghozzá gyökereinek ápolása révén. Büszkéek vagyunk, hogy ez a falu a legdélebbi palóc kirajzás és nyelvjárásunkat, anyanyelvünket felvállaljuk. Ragaszkodunk az idők folyamán megkövesedett hagyományainkhoz, ez határoz meg bennünket.

A népviselet, melyet legnagyobb ünnepeinkkor viselünk, a kulturális életünk, mellyel színt viszünk a hétköznapijainkba, a harangszó és traktorzúgás, mely minden nap többszöri alkalommal megtöri a falu csendjét, a mákos rétes, mely édesíti szánk ízét, a természet, mely körülölel bennünket, a népdalaink, melyeket a legbánnatosabb napjainkon is dúdolunk, virágaink illata, mely megtölti a levegőt és rózsafüzérünk, melyen nap mint nap morzsoljuk a szemeket, mind a boldogságunk egy piciny darabja. Boldogságunk pedig a legfontosabb számunkra!

Guzsvány Mária

A feladat izgalmas kihívás és sohasem probléma

Balogh Pál, vagyis Pali bácsi, az egyesület
elnöke beszél a titkos összetevőről

Jó kapcsolat, emberséges hozzáállás, kiemelkedő színvonalú előadás és szervezés, nyitottság, ez a képlet, amely alapján kiemelkedően jól működhet egy művelődési egyesület, jól menedzselhető egy csoport. A profizmus nem a hivatásos intézmények kiváltsága, a kistelepülések önszerveződő csoportjainak eszébe sem juthat megelégedni a közép-szerűséggel. Ezt tanultam a következő interjúból, és ezt mind meg lehet tanulni Nyugat-Bácskában, amely bővelkedik szervező egyéniségekben. Bácskertesen még soha, egyetlen alkalommal sem mondta Balogh Pali bácsi a telefonba, amikor a segítségét kértük, hogy talán, azt meg végképp nem, hogy nem lehet. Egyetlen egy alkalommal sem. Pali bácsi egyik pillanatról a másikra megszerez egy kottát, ami csak az Egyesült Államokban beszerezhető, felfedi az egyesület összes fellépését DVD-n, mert rögzítette már akkor is, amikor még nem volt divat, és háromnapos programot szervez meg két perc alatt. Elképzelésem szerint, amikor telefonon beszélünk, ő közben valahonnan valahová tart, megszervez még négy eseményt, elintéz még húsz dolgot, helyre teszi, aki nincs a helyén, mindeközben pedig pálinkát főz.

Súgó: Ismerettségünkéből fakadóan úgy képzelem, mindig is a Petőfi Sándor Művelődési Egyesületben tevékenykedett. Így volt?

– Először több mint tíz évig a kupuszi sportegyesületben tevékenykedtem, volt egy időszak, amikor a sportegyesület és a művelődési egyesület együttműködött, majd én átmentem a művelődési egyesületbe. Itt programokat szerveztünk és a pénzügyi háttérrel igyekeztünk biztosítani. Amikor Maleszár Gáspár meghalt, én lettem a titkár, hosszú évekig, három vagy négy mandátumon keresztül töltöttem be ezt a funkciót. Amikor a barátom, Koleszár István elhunyt, akkor lettem az egyesület elnöke. A munkám ma is ugyanaz, talán egy kicsit több is, mint azelőtt.

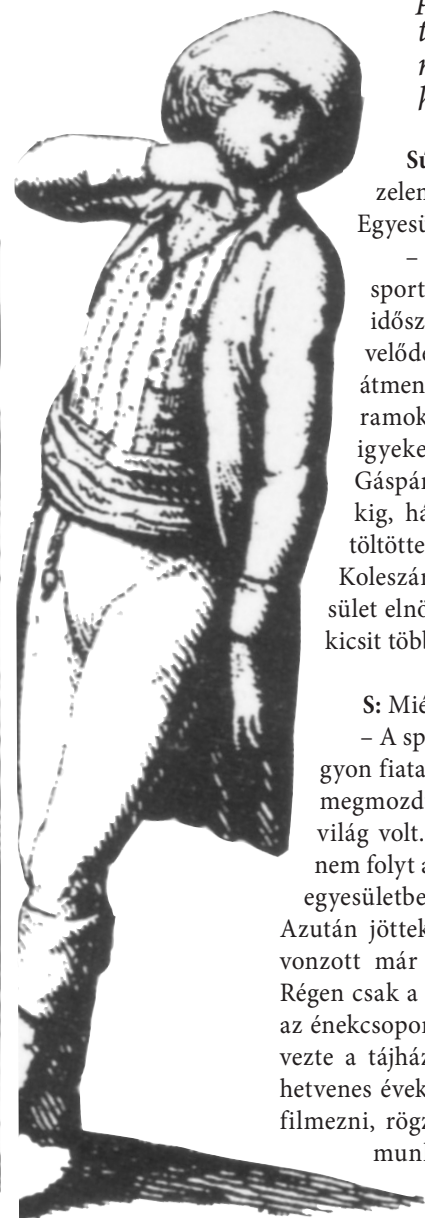
S: Miért választotta a művelődési egyesületet?

– A sportegyesületben töltött évek alatt még nagyon fiatal voltam, ott voltak a barátaim, az összes megmozdulást közösen szerveztük, az még más világ volt. A művelődési életben abban az időben nem folyt annyira szerteágazó tevékenység, a sportegyesületben viszont nagyon sok ágazat működött. Azután jöttek a fiatalok, átvették a munkát. Jobban vonzott már az, ami a művelődési életben történt. Régen csak a tánccsoport működött, majd megalakult az énekcsoport, azután doktor Silling István megszervezte a tájházat – a hetvenes évek végén. Én már a hetvenes években beléptem az egyesületbe, elkezdtem filmezni, rögzítettem a táncokat és inkább szervezőmunkát végeztem. Csoportot nem vezettem sose. A legsikeresebb időszaka az egyesületnek akkor kezdődött meg, amikor

a *Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozója* elindult Csantavéren. Akkor felébredtünk! A Találkozó adott lendületet, hogy ezt lehet csinálni, méghozzá úgy, ahogy azt mi szeretnénk volna, mert a községi szemlék semmilyenek sem voltak abban az időben. A színjátszókat kezdtük jobban felkarolni, a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség is a mozgalom mellé állt, és az megerősödött. Ezután kezdett feljönni a tánccsoport is, amely Marások Gáspár ideje alatt is nagyon aktív volt, előadta a *kupuszi lakodalmat* a csoporttal, valamiért mégsem úgy működött minden, ahogy szeretnénk volna, ezért ő kilépett. Utána sokat jártunk külföldre a *kupuszi lakodallal*. A kilencvenes évek és a kétezres évek alatt nagyon aktívak voltunk, sokszor meghívtak Budapestre, de voltunk például Svájcban is fellépni.

S: A legtöbb csoportnak, egyesületnek nincs anyagi lehetősége, hogy utaztassa csoportjait. Hogy csinálja ezt a kupuszi csoport, hiszen maguk a legtömegesebbek akár a színjátszókról, akár a táncosokról, a zenekarról beszélünk?

– Nem minden csak pénz kérdése. Természetesen meghatározó az anyagi háttér is, de az is fontos, hogy jó kapcsolatokat építsünk ki. A pénznek utána kell járni, mert ha olyat csinálunk, ami érték, akkor a támogatás is könnyebben jön. Az egyesület jó helyzetben van, mert három üzlet fizet bérleti díjat a részére. Ezt az összeget maximálisan a művelődési ház felújítására és fenntartására használjuk. Az alapítványoktól és a községtől kell kérni a támogatást, a lényeg, hogy elő kell teremteni. Voltak olyan idők, amikor három bált is szerveztünk. Előadásokat hoztunk Budapestről 35 művésszel, akkoriban az egész Nyugat-Bácskának

előadásokat szerveztünk, rengeteg telt házas alkalom volt. Így tudtuk visszaszámaztatni azt az összeget, amit útiköltségre fordítottunk.

S: Ma már nem így működik?

– Nem, ma már kevesebben vagyunk, szegényebbek az emberek, viszont a jó kapcsolataim most is élnek, így a Mikroszkóp Színpad egykori zenei vezetőjével, Kertész Jánossal, de más menedzserekkel is. Most is tudnánk hozni előadást fele összegért, de nincs, aki megfizesse a belépőjegyet. Emberi kapcsolatot könnyű kiépíteni, ha úgy viszonyulunk a dolgokhoz, ahogy azt kell: kedvesen, jó minőségű műsorokat biztosítva. Nagyon sokat segített nekünk Hajnal Jenő úr, sokat tett általában Nyugat-Bácskában azért, hogy fellendüljön a művelődési élet. Jó kapcsolatunk volt a Bartók és a Honvéd Táncegyüttessel. Utólag is jó visszagondolni rá, mennyit voltunk fenn Budapesten fellépni is.

Nem minden a pénzen múlik. A pénz biztosításához is akarat kell énszerintem. Én azért csinálom, azért foglalkozom szervezéssel, mert szeretjük, szeretem ezeket a dolgokat. Soha nem voltam színpadon, nem is szeretek még felmenni sem, de azt nagyon szeretem, amikor örömet tudunk szerezni a fellépéseinkkel.

S: Hova utaztak legutóbb?

– Baranyában jártunk legutóbb a táncosokkal, meg Szenttamáson. A színjátszókkal Gomboson és Szilágyin léptünk fel.

S: Hányszor tudják bemutatni a színjátszók előadását a faluban?

– Kétszer biztos a telt ház, de van, amikor kis kihagyással négyszer is bemutatjuk. Nagyon sok fiatal bekapcsolódott, ez nagyon jó. Több csoportban részt vesznek egyszerre. A színjátszók is mindig negyvenen vannak, amikor utazunk. Tőlünk ezt kell megszokni, mi ilyen műfajokat készítünk, amik megkövetelik a tömeget. A néptáncsal most egy kicsit hullámvölgyben vagyunk.

S: Mi Pali bácsi titka?

– A hozzáállás. Kedvesen és megértően hozzáállni a dolgokhoz, és nem elutasítóan, szélsőségesen, hanem közösen megoldani mindent. Az én titkom az, hogy nekem nagyon jó vezetőségem van. A vezetőségben vannak fiatalok is. Úgy kell viselkedni a vezetőséggel is, megosztani a terheket. Ezt egy kicsit nehezebben teszik meg az emberek, de amikor szükséges, akkor összefognak. Most a Találkozóra mindenki összefog. Könnyű vezetni egy olyan közösséget, melynek tagjai tevékenyek.

Amikor a faluban valami történik, mindenki összefog. A községnek kötelessége, hogy támogasson bennünket.

S: Fennáll valamilyen nagyobb nehézség?

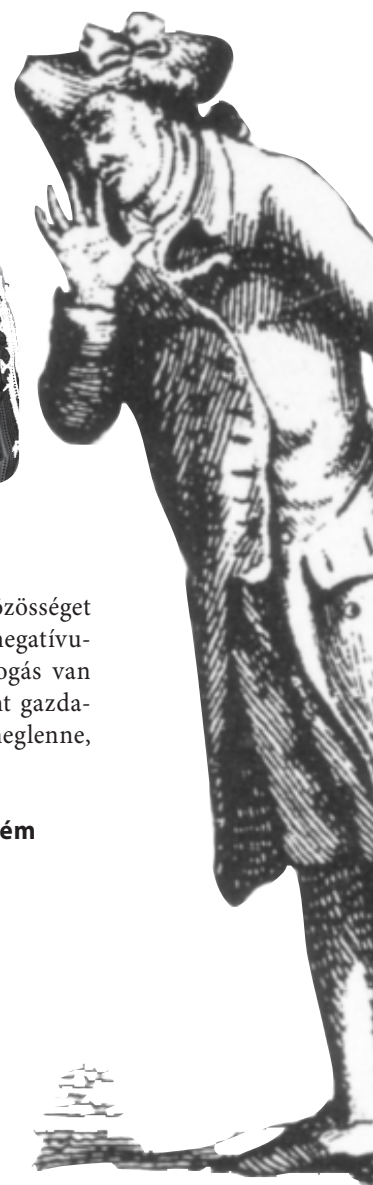
– Majd megoldjuk.

S: Mivel foglalkozik az egyesület mellett?

– Az unokámmal főzöm a pálinkát. Volt egy szívinfarktusom, mondták, nem szabad annyit dolgozni, ezért besegít az unokám Vujovics Deján. A másik unokám pedig Baján él.

S: Mit gondol az új előadásukról, az *Én és a kir-
öcsémről*, hogy sikerült?

– Ahhoz képest, hogy mindig nehézségünk van a mikroportokkal, nagyon jól. A rendezőnek jól sikerült összeválogatni a szereplőket, és nagyon sok új arc van most ismét, akik megleptek. Kupuszina most már *zenei nemzet* lesz, mert van két zenetanárunk, mgr. Dienes László és Koleszár Nándor, akik nagyon sokat belesegitenek. Dienes vezeti a negyventagú fúvószenekart.

S: Miért jó Bácskertesén élni?

– Mert itt születtem, ide tartozom, ezt a közösséget szerettem meg. Persze mindenhol vannak negatívumok. Közösségi szinten nagyon nagy összefogás van itt, amikor valamit meg kell csinálni. Viszont gazdasági szinten nincs meg ez az összefogás, ha meglenne, jobban fejlődne.

gém

Ma a Találkozó színpadán

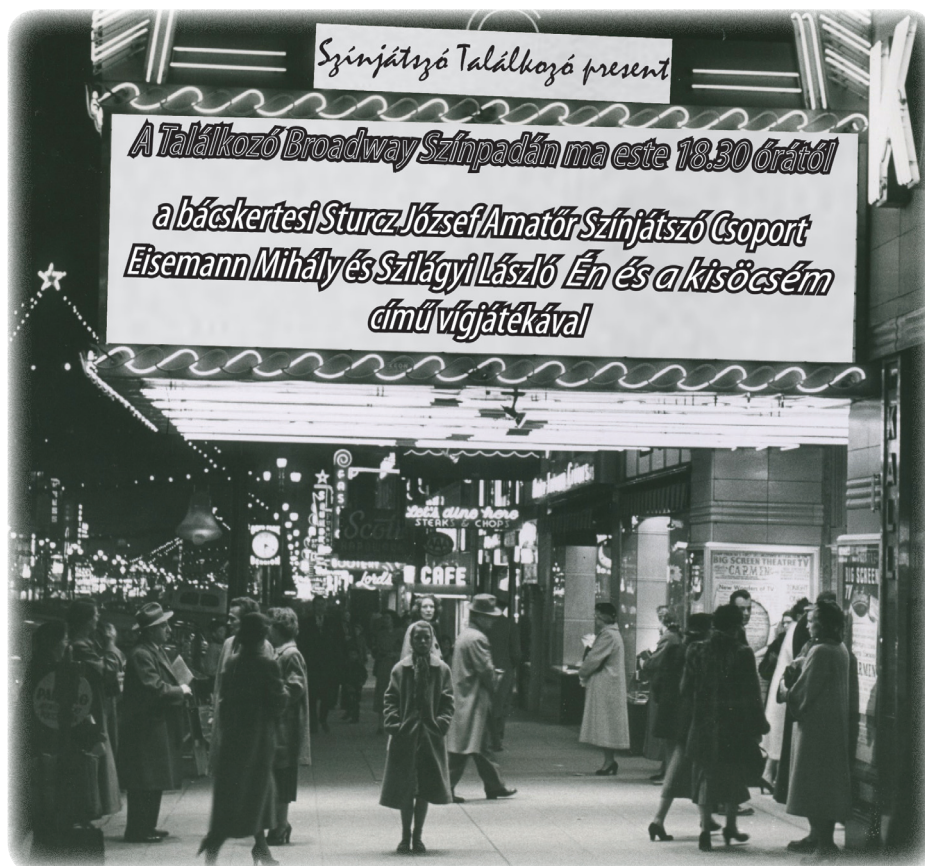
Indulhatunk...?

Önfeledt játék, precízen megalkotott karakterek, tánc és ének (néha az esőben...), óriási csapat (minden értelemben), jókedv, energia, adni akarás, óriási múlt, s rengeteg díj, jutalom, elismerés.

Színpadon a házigazdák!

A bácskertes amatőr színjátszók immár 95 – igen, jól látják, 95! – éve aktívan működnek. Még a legnehezebb időkben is majdnem minden évadban új népszínművel, operettel, zenés bohózzalal kedveskedtek a település és a Vajdaság közönségének. Eddig 16 alkalommal vettek részt a *Vajdasági Magyar Amatőr Színjátszók Találkozásán*, a mostani lesz a tizenhetedik szereplésük.

Többször is elismerésben részesültek: megkapták már a *Találkozó fő-díját*, a *közönségdíjat*, a legjobb fő- és mellékszereplő díját, és számos különdíjat. Mindannyian emlékezünk *A játék újra él! – A Mamma Mia!* című musicalfilm alapján készült nagy sikerű tavalyi előadásukra, amellyel ismét elnyerték a nagyérdemű elismerését: a tordaiak egyhangúlag nekik szavazták meg a találkozó közönségdíját. Idén is egy zenés darabbal kedveskednek nekünk: az *Én és a kisöcsém* című legendás darabot láthatják a házigazda Sturcz József Amatőr Színjátszó Csoporttól ma este.

A bácskertesi Sturcz József Amatőr Színháztársaság bemutatja

SZILÁGYI LÁSZLÓ – EISEMANN MIHÁLY:
 ÉN ÉS A KISÖCSÉM (120')
 zenés vígjáték 2 felvonásban

Szereplők:

Kelemen Félix – Péter János
 Kata, a lánya – Dienes Blanka
 Andersen Willy – Molnár Oszkár
 Vadász Frici – Guzsány Ilona
 Dr. Sas – Pilin Endre
 Dr. Vas – Vörös Endre
 Zolestyák – Fridrik Gábor
 Piri – Szitás Anita
 Bözsi – Klucsovics Anett
 Végrehajtó – Forgács Zsolt
 Pincér – Benyák Tibor

Táncosok: Buják Anikó, Guzsány Anna,
 Guzsány Nikolett, Kuruc Tibor,
 Lovász Loretta, Marások Edina,
 Mikó Norbert, Molnár Csilla,
 Pudelka István, Tallósi Edit,
 Tót Abigél, Tót Kis János,
 Újlakos Stefánia

A zenekar tagjai: Dienes László mgr.,
 Dienes Ákos, Guzsány Lénárd

A rendező munkatársai:

Zenei rendező: Dienes László mgr.
 A darabot átdolgozta: Buják István
 Díszlet: Vujevity Anna
 Technikai munkatársak:
 Tumbász Imre, Kurta Gellért, Magyar Péter,
 Vujevity Milán, Medjedovics Aleksandar
 Világosító: Dobó Dániel, Molnár László
 Ügyelő: Guzsány Nikolett
 Súlyok: Molnár Dénes, Augusztinovics Gábor

Rendező: Molnár József

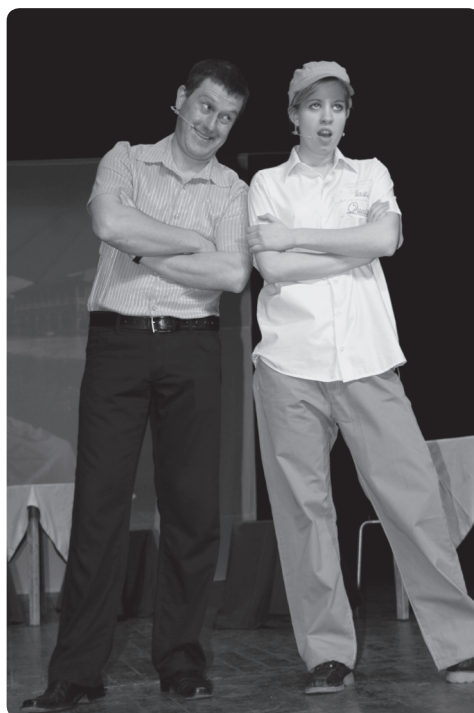
A rendezőről:

„Molnár József, mint a legtöbb amatőr rendező, csendesesen, szerényen teszi a dolgát. A színháztársaság megbíznak rendezőjükben, ő pedig igyekszik nemcsak megtartani, hanem tovább emelni is azt a színvonalat, amelyet az elődök teremtettek, és amelyre valóban büszkének a bácskertesiek. Hiszem, hogy Molnár József nevével még sokszor találkozunk majd, még sok rendezésének tapsolhatunk!”

(FARAGÓ ÁRPÁD: *Nem rírt árnok,
 hanem fundamentumot*)

Az előadásról: Eisemann Mihály és Szilágyi László 1934-ben komponálta meg az *Én és a kisöcsém* című zenés vígjátékot, amely a műfaj egyik legkedvesebb és legszellemesebb klasszikus darabja lett olyan slágerekkel, mint az *Egy kicsit angyal legyen, egy kicsit démon*, a *Csa-csa-csak egy cséppel ittam, kérlek*, a *Mia bella signorina* vagy a címadó *Én és a kisöcsém*.

A nehéz gazdasági helyzetben a térsztagyár a csőd szélére jutott. Kelemen igazgatónak már csak egy reménye maradt: a dániai Andersen Művekkel való egyesülés. Az ideális megoldás az lenne, ha az – anyai ágon magyar – ifjú Andersen Vilmos feleségül venné az igazgató lányát, Kelemen Katót, aki – csakúgy, mint a kiszemelt vőlegényjelölt – hallani sem akar a házasságról. A Budapestre érkező ifjú először a cég irodájában találkozik Katóval, ám azt hiszi, ő csak a titkárnő. A lánynak első látásra megtetszik, és elhatározza, magába bolondítja Vilmost. Kapóra jön neki, hogy a férfi egy társas utazás keretében Velencébe készül, és útítársat keres maga mellé. Kelemen igazgató kétségbeesetten veszi tudomásul lánya bejelentését: fülig szerelmes, és Velencébe utazik! Hogy felderítse lánya csábítójának kilétét, Kelemen úr nyomozóirodába rohan, ahol dr. Sas és dr. Vas nyomozókat bérl fel, derítsék ki, kivel utazik a lánya. Mivel Andersen férfi útítársat keres, Kató férfinak öltözik, és a szintén Velencébe tartó titkárnőjével cserél helyet. A két nyomozóval Velencébe tart inasuk is, aki valójában egy gazdag úr, és szórakozásból dolgozik a két jó humorú, ám üres zsebű nyomozónál. A történet további bonyodalmakkal folytatódik – míg végül a pár egymásra nem talál, s a cég megmenekül a csődtől. Könnyed történet a szerelemről és az életről, ami „*olyan szép, mint egy film, amiből nem vágta ki a legjobb részeket a cenzúra*”.

A Vajdaság Broadwaye

*A kupuszi színiéjszaka egyet jelent az operettel,
a musicallel, a csillogással, a precizitással*

A kupuszi színiéjszaka fogalom. 1919 óta a falu hírnevét hirdeti, ahogyan féltve őrzött kincsük, palóc néphagyományuk is. Bácskertes kitűnő táptalaj a tudomány doktorainak, a népdal és a néptánc professzionális művelőinek, a zene és a színházművészet képviselőinek felnevelésére. A kupuszi föld valaha gazdag, híres piacokká tette a falu lakóit, de nem csak gyümölcsöt ad. A titkot mindig az újabb generációk őrzik, ők kapják örökül.

Molnár József Sturcz József tanítónál játszott a színiéjszaka csoportban, legalább húsz darabban biztos, meséli:

– Félttem minden évadban, nehogy kihagyjon az új előadásból. Nagyon szerettem játszani, megszállottja voltam a színiéjszaka mindvégig. Egyszer azután elkezdte mondani a tanító bácsi, hogy abbahagyná a rendezést. Rákérdeztem, mit szólna, ha én megpróbálnék rendezni. Segítene-e? Megörült, hogy valaki szeretné folytatni a munkáját. 89-ben rendeztem az első darabom, ami egy népszínmű volt. Sturcz tanító bácsi elvállalta, hogy a zenei részt megoldja, a zenekart irányítja, a dalokat betanítja, néhány próbára is eljött. Majd mindig önállóbb lettem. Az első előadásnál, akit szerettem volna, nem vállalta a főszerepet, ezért játszanom is kellett, de mindezek ellenére az első rendezésnél már megtaláltam azt az irányt, amin haladni akartam.

Választottam olyan darabokat is, amelyeket a tanító bácsi nem vállalt volna, így a *Kakukk Marci* és a *Szerbgyő* például.

S: Mit tekint a legnagyobb sikerének?

– A *Csárdáskirálynő* volt az, amiben azt éreztem, hogy minden nagyon a helyén van. Akkor olyan gárdám volt, hogy nem kellett sok munka ahhoz, hogy a szereplő beleilleszkedjen a játékba, pár mondatból értettük egymást. Sokan kérdezték,

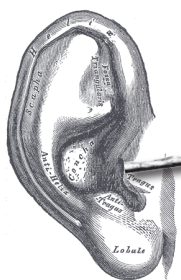
hogy mertem nagyoperettet vállalni, aminek nagy híre van. Igaz, merész vállalkozás volt, de a szereplőket látva tudtam, hogy működni fog. Az ember a szereplőkre támaszkodik. Színházat egyedül csinálni nem lehet. (A *Csárdáskirálynő* elnyerte a *Vajdasági Magyar Amatőr Színiéjszaka VI. Találkozásán* a legjobb előadást járó díjat – a szerk.)

S: Mi a titka a bácskertes csoportnak, hiszen ez a legnépesebb?

– Ezek a műfajok, amelyek a számunkra legkedvesebbek – operett, zenés vígjáték, musical –, kívánják a tömeget, statiszták nélkül nem lehet játszani őket. Nekem megvan a stábom, a zenei rendező, mgr. Dienes László és a koreográfus, Tót Zsalkina. Mi hárman alkotjuk a stábot. A koreográfus foglalkozik inkább az ifjúsággal, fellépnek más koreográfiákkal is, de a tagok szívesen jönnek a színdarabba is játszani.

S: Előfordul-e, hogy a fiataloknak nincs kedve valamelyik darabhoz, műfajhoz? A tavalyi évadban az ABBA-musicalt adták elő, idén pedig az *Én és a királynő* című zenés vígjáték készült el.

– Ugyanolyan hozzáállással vállalták az idei darabot is, mint a tavalyit. Nem kell meggyőzni őket, a szereplők alig várják, mikor indulunk már. Előre nem nagyon árulom el, mi lesz, melyik darab. Megvan előre a tervem, de ha nem jutna mindenki szerephez, vagy nincs annyi énekes a darabban, akkor változtatok, ezért titkolózom. Nem szólnak bele, mit választok.

Habár én nem bálnám, ha leülnék erről beszélgetni és adnának ötleteket, fiatalos ötleteket, mit szeretnék nekik. A színjátszóim ugyanakkor szeretik, hogy ez így működik és megcsinálják, amire kérem őket. A szereposztást teljesen én állítom össze. Amikor kiosztom a szerepeket, akkor lehet, hogy akad, aki másként gondolná, mást szeretne, de nem mondják, habár szívesen meghallgatok mindenkit azzal, hogy a színjátszásban nincs demokrácia, de mindent meg lehet beszélni.

S: Aki ismeri Molnár József csoportvezetőt, tudja, hogy csendes hangon, szerényen, nagy odafigyeléssel kommunikál, minden moccnásában ott az alázat. Hogy lehet ennyi fiataalt, ennyi szereplőt ezzel a csendességgel kordában tartani? Szokott szigorú lenni?

– Lehet, hogy a felsoroltaknak is köszönhetem. Mert ha kell azt a kulisszát odébb tenni, akkor beállok én is, és viszem, ugyanúgy berakodok a buszba; azt hiszem, hogy hozzáállás kérdése. Én örömmel beszélgetek bárkivel. Amikor előadás van, megkövetelem, hogy mindenki a maximumot adja. Talán nem is szigorú vagyok, inkább, ha nem is szerepelek, akkor is a legmagasabb fokú lámpalázam van. Ezt a lámpalázát a csoport látja, látják, hogy komolyan veszem a dolgokat, megszállottja vagyok annak, amit csináltunk, ahogy ezt már mondtam is. És ők ezért megadják a tiszteletet, én úgy látom. Hozzáállás kérdése. Nem mondhatom, hogy szigorúnak kell lennem. Látják, hogy talán nagyobb is a lámpalázam, mint nekik, és ők is érzik, hogy ezt most meg kell fogni, nagyon jól kell csinálni.

S: A legújabb darab az *Én és a kisöcsém*. Mit kell tudnunk előjáróban róla?

– Mi zenés darabokat csinálunk itt Kupuszinán. Közvetlen környezetünkben született Ábrahám Pál, ezért nagyon szerettem volna idén végre egy Ábrahám Pál-operettet a színpadra állítani. De ez nem jött össze, sok énekhang kellett volna hozzá. Ősszel láttam, nem lesz belőle semmi, ezért váltottam az *Én és a kisöcsém*-re, szintén itteni szerzőtől, hiszen Eisemann Mihály Ratkovón született (egykor *Paripás*, a nyugat-bácskai *Hódság* községben – a szerk.). Megfogott a darab, aminek a témája mai is lehet, lehet úgy játszani, mintha napja-

inkban történe. Azelőtt nem volt gond megvásárolni azokat a kosztümöket, amik megfelelnek az operett elvárásainak, mindig saját zsebből fedeztük. Most már nem tudjuk ezt biztosítani. Kupuszinán komolyan áldoztak a szereplők, azok családjai a kosztümökre, örültek, hogy a színpadon lehetnek, és mindent megteremtettek ezért.

S: Milyen volt a próbaanyag?

– Két részben készítettük az előadást, mivel a főszereplő lány Szabadkán jár középiskolába így vele csak hétvégén tudtunk próbálni. Vele együtt próbáltak, akik mellette játszanak, a többiek viszont hét közben. Nem is látták összefüggően az előadást, hogy mi készül, csak a legvégén. Aktívan próbáltunk, egy vagy két nap kivételével minden nap 2-3 óra hosszát a héten. Megtörténhet, hogy esetleg valakinek nincs jó kedve, nincs kedve próbálni. De látják, hogy én is sokszor fáradtan jelenek meg, mégis, amikor elkezdjük a munkát, már nem vagyok fáradt. Ők is ekképpen reagálnak.

A színjátszás terén két támaszom van, mgr. Dienes László és a koreográfus, Tót Zsalkina. Dienes László szintetizátoron kísér a darabban, a zenekarban játszik egy trombitaművész, Dienes fia pedig dobol, ő egyébként zeneművészeti középiskolába jár. Külön vannak a zenei próbák, és a táncosoknak is megvan a maguk próbája. Soha nem vitázunk, mindig elkészítik, amit szeretnénk.

S: Mivel foglalkozik, amikor nem próbál?

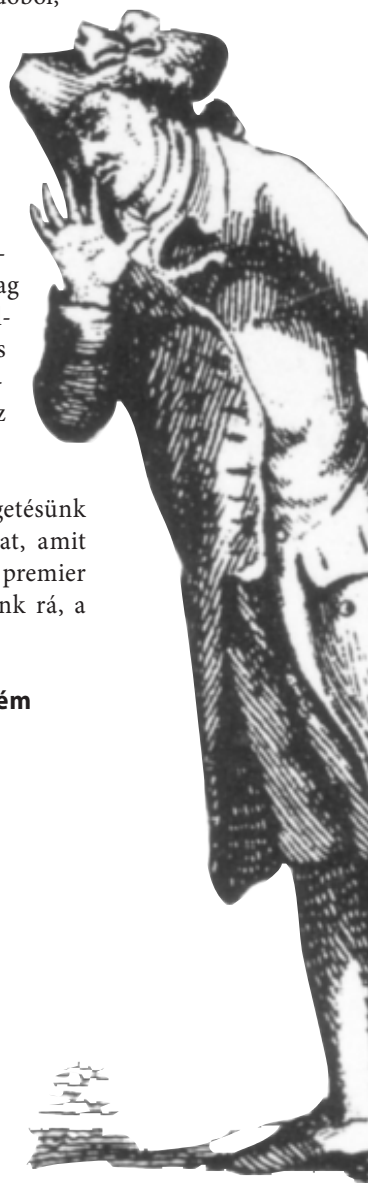
– Gyümölcstermesztéssel. Egész nap a gyümölcsösben vagyok, hazamegyek, akkor következik a vacsora, és megyek a próbára. Fizikailag fáradt vagyok, de mire odaérek a próbára, teljesen elfelejttem az egész napos munkámat és minden megy a maga útján. A két fiam is gyümölcstermesztéssel foglalkozik, elég sok a húsz hold gyümölcsös.

A híres kupuszinai csoport vezetője beszélgetésünk végén, kérte, hadd mondja el a legfontosabbat, amit a csoportnak is el szokott mondani minden premier előtt, és megköszönte, hogy kíváncsiak voltunk rá, a csoportra.

gém

Amit az utóbbi időben már hangsúlyozok: ahogy látjuk, hogy fogyunk, megtörténhet az, hogy esetleg nem lesz magyar nyelvű előadás. Hangsúlyozom, hogy azzal tartoznak az ösöknék, hogy ezen a színpadon mindig legyen magyar nyelvű előadás. Ezzel most már nekik kell számolniuk, hogy egyszer majd én el fogok tűnni és ők kell, hogy gondoskodjanak erről. Majd akkor nekem is tartozni fognak ezzel. Mert nem születnek a környékünkön előadások, Doroszlón, Szilágyin, Gomboson sem sikerül minden évben összehozni. Ha elkényelmesednek, nem lesz kinek megcsinálni az előadásokat.

Nagyon szeretném, ha megláthatnám, ki lesz az, aki a nyomdokaimba fog lépni.

Holnap a Találkozó színpadán

Tripla élvezet

A bácskertesieknek nagy gyakorlatuk van a Találkozó szervezésében – harmadízben házigazdák. Azt mondják, a korábbi években telt házas volt minden előadás. Reméljük, ez idén sem lesz másképp!

Az ünnepélyes megnyitó és az első, a házigazdák által játszott előadás után holnap, szombaton belevágunk a sűrűjébe: három előadás várja a nagyérdeműt. Nagyon figyeljenek, mert máris egy változással indítunk: a meghirdetettel ellentétben 16 órától a szabadkai Fabula Rasa Színjátszó Csoport lép színpadra, 18 órától az oromhegyesi Bohémia – Az érett éretleneket láthatják, 20 órától pedig a magyarcsernyei Rügyfakadás szórakoztatja Önöket. Ugye nem hagyják ki?!

Április 6., szombat, 16.00 óra
A szabadkai Fabula Rasa Színjátszó Csoport bemutatja:

BRESTYÁNSZKI BOROS ROZÁLIA:
STRANGER IN THE NIGHT (50')
dráma

Szereplők:

Pióc – Budinčević Krisztián
Görcs – Kadván Zsuzsanna
Tufa – Verebes Andrea
Sónyó – Szabó Szandersz
Démon – Siflis Anna
Britni – Pásztor Anett
Tünde – Dédovity Tomity Dina
Agy – Ambrus Richárd
Ace – Grgity Nikoletta
Kurvinca – Bodnár Lonetta
Főnök – Nyári Ákos
Dílerka – Kabaji Sztella
Minci – Sábity Anita

A rendező munkatársai:

Díszlet: Ralbovszki Csaba
Jelmez: Fabula
Zene: Fabula

Rendező: Greguss Zalán, Ralbovszki Csaba

Az előadásról: Idegen az éjszakában, idegen emberek egy helyen! A javítóintézet falain belül bármi megtörténhet. Fiatal delikvenssek próbálnak megjavulni, de ki mutat példát nekik? Pszichoterápiával minden problémát megoldunk, és ki az úr a háznál? Maradni vagy menekülni? Mindig van remény, de kinek?

A szabadkai csapat ezzel az előadással részt vett a 2012-es Középiskolások Szín- és Filmművészeti Vetélkedőjén, ahol Ambrus Richárdot a MADT táborban való részvétellel jutalmazták. Az V. *Határtalan Színjátszó Fesztiválon* bronzminősítést kaptak. A XXIV. *Országos Diákszínjátszó Találkozó* dél-alföldi regionális rendezvényén, Kecskeméten az előadásban nyújtott alakításáért színészi különdíjat kapott Ambrus Richárd és Kabaji Sztella, s a csapat egy tagja részt vehet a PASZT-táborban. A fabulások Ambrus Richárdot tartották a kitüntetésre érdemesnek.

Április 6., szombat, 18.00 óra

*Az oromhegyesi Bohémia –
Az érett értelem szintársulat bemutatja:*

KI NYER MA? (40')
KOPECZKY LÁSZLÓ MŰVE NYOMÁN
krimivígjáték

Szereplők:

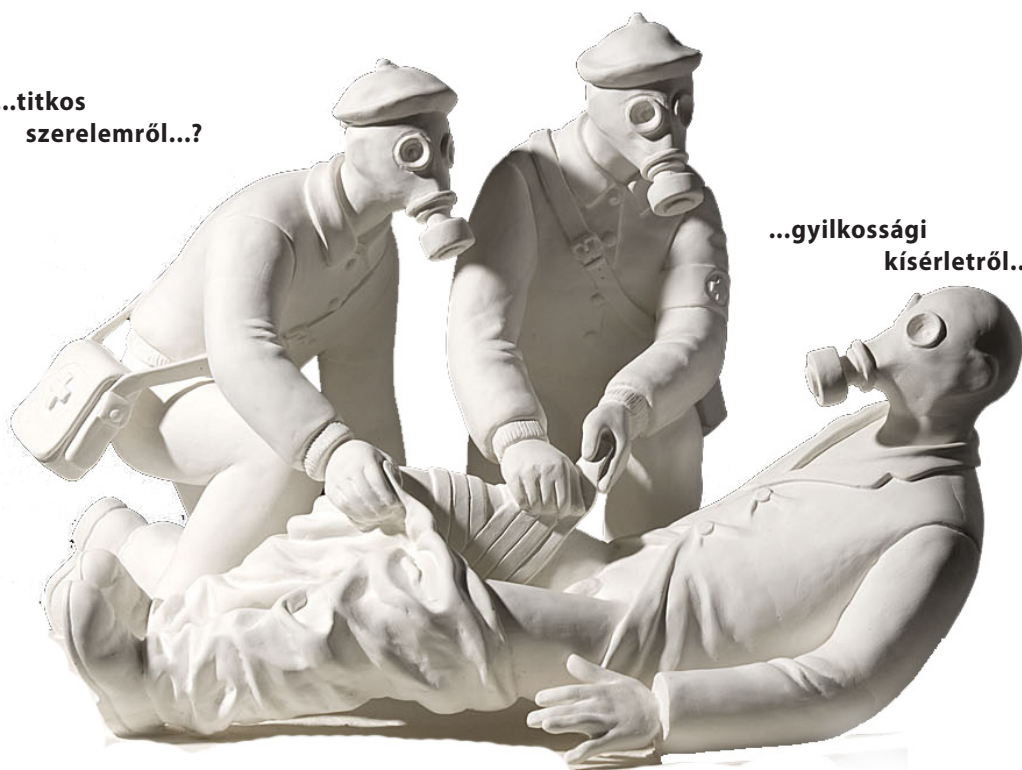
Fehér úr – Kispál Ferenc
Főorvos asszony – Mácsai Éva
Nővérke – Bálint Klára
Ferde – Gazdag Attila
Mari néni – Bús Ibolya
Igazgató – Pilisi Antal
Látogatók, Rezidensek, Kíváncsi –
Bálint Lehel, Dukai Ágota

Rendező: közös rendezés

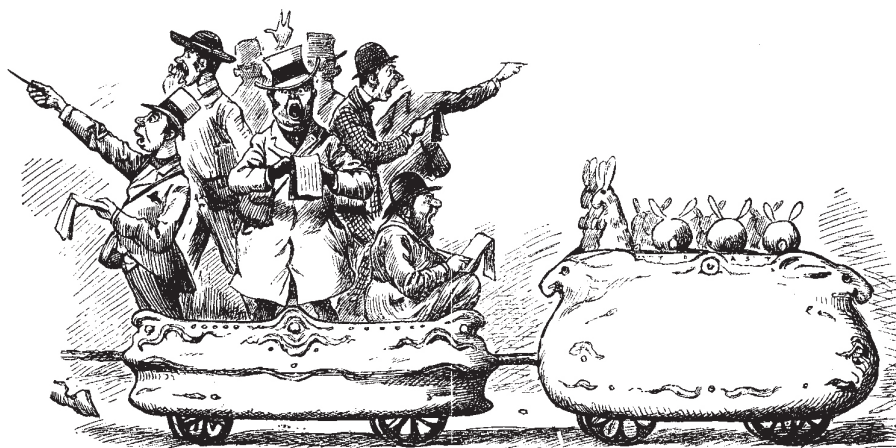
Az előadásról: Egy kórházi szoba általában nyugodt és csendes. Néha azonban a kórházban is történnek furcsa dolgok, és a kórterem egyszeriben titkok helyszínévé válik. Egy „kóborló” hulla mindenesetre komoly felfordulást tud okozni... A zűrzavarban fellebben a fátyol titkos szerelemtől, gyilkossági kísérletről, munkahelyi viszonyokról is...

...titkos
szerelemtől...?

...gyilkossági
kísérletről...?

Április 6., szombat, 20.00 óra
A magyarországi Ady Endre Művelődési
Egyesület Rügyfakadás színjátszó
csoportja bemutatja:

JEAN POIRET:
KELLEMEK HÚSVÉTI ÜNNEPEKET! (85')
komédia

Az előadásról:

Stéphane Margelle iparmágnás Párizsban él szép feleségével, Sophie-val. Casanovai életmódot folytat: nincs nő, aki ellen tudna állni a sármos férfinak. Minden is rendben is megy – egészen addig a napig, amikor kiviszi feleségét a repülőterre, s a búcsúzás után belebotlik egy 18 éves lányba. Elviszi étterembe, éjszakai bárba, s végül a lakására...

Am felesége – akinek járatát töltötték – váratlanul hazaér. A szorult helyzetben lévő, rajtakapott férj azt hazudja, a látszat csal: akit a nő lát, az nem más, mint az ő lánya...

Szereplők:

Stéphane – Bottyán József
Sophie, a felesége – Bóbán Edit
Julie – Zuberec Teodóra
Fabienne, a háztartónő – Márton Tamara
Walter – Újvári Krisztián
Madame Walter, a felesége – Szalkai Veronka
Frederik, a fiuk – Szomorú Attila
Marlene – Szilágyi Tímea

A rendező munkatársai:

Smink: Sári Mária
Hangtechnikus: Kocsis Róbert
Díszlettervező: Osztermann József
Öltöztető: Zsáki Sándor

Rendező: Kósa Zoltán

Akik minden előadást megnéznék

A XVIII. Találkozó szakmai zsűrije

Brestyánszki Boros Rozália

Brestyánszki Boros Rozália 2007-ben csatlakozott a *Találkozó* szakmai zsűrijéhez. A csoportok egy rendkívül nyitott és – ha fogalmazhatunk ilyen egyszerű szóval – segítőkész zsűritagot ismerhettek meg.

Brestyánszki Rozi 1998-tól a szabadkai *Népszínház Magyar Társulatának* dramaturgja. Mindeközben folyamatosan ír saját szövegeket és átdolgozásokat hazai és külföldi meghívásos művészeti versenyekre és pályázatokra, illetve a Népszínházon kívül más társulatoknak is. Angol, német és szerb nyelvből fordít.

2000-ben a zürichi *Theater Spektakel* nemzetközi színházi fesztiválon a szakmai zsűri tagja. A Tel Aviv-i kortárs dráma nemzetközi fórum szakmai műhelymunkájának meghívott résztvevője 2001-ben. A műkedvelőkkel 2007-ben nemcsak a *Találkozó* nyomán kezdett el foglalkozni, de a szabadkai *Színitanoda* vezetője és állandó tanára is volt.

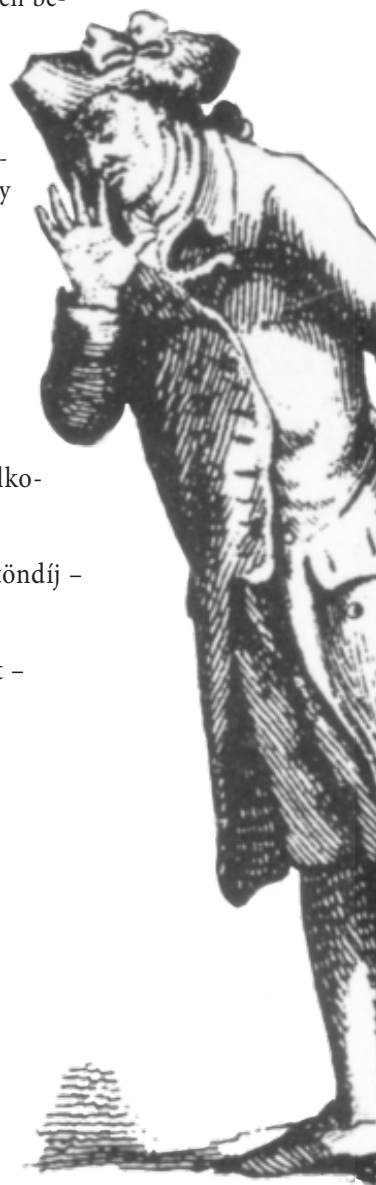
Fontosabb színművei, jelentősebb publikációi között említhetjük *A révész sáruja* című darabot (2003, www.zetna.org), *A károkatónak még nem jöttek vissza* című szövegkönyvet (amely Gion Nándor azonos című ifjúsági regénye alapján készült), a *Záróra* című zenés színpadi darabot (amelynek társszerzői Mezei Zoltán, Pálfi Ervin, Szőke Attila), a *Stranger In the Night* című drámát, amelyet a szabadkai Színitanodában mutattak be, valamint a *Decenium* című színháztörténeti munkát (amelyik a szabadkai magyar színjátszás legutóbbi tíz évét dolgozza fel, és a Forum Könyvkiadó Intézet gondozásában jelent meg). *A tengeren nincsen sár* című darab James Cain *A postás mindig kétszer csenget* című regényének a parafrázisa. A Dömötör Andrásal közösen írt *Egy elmebeteg nő naplója* című dráma Csáth-motívumok alapján készült. A 2010-es Katona József drámaírói pályázatot *Csörte – vagy a kommunikáció diadala* című darabjával nyerte meg, amelyet

a Békéscsabai Jókai Színházban *Csörte – karaoke sztarbazar* címmel 2012. január 6-án mutattak be Fekete Péter rendezésében. 2013-ban a Zentai Magyar Kamaraszínház Hernyák György rendezésében bemutatta a *Möbius* című drámáját.

2009-ben jelent meg *Színházi alapok amatőröknek* című kézikönyve, amelyet a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség felkérésére írt, és amely kitűnő segítség lehet egy műkedvelő rendező számára.

Drámaírói ösztöndíjai:

- 2003 Örkény István drámaírói ösztöndíj – *A révész sáruja*
- 2005 A Nemzeti Kulturális Alap alkotói támogatása – *Érintetlen*
- 2009 Székely János drámaírói ösztöndíj – *Fanyar ódium*
- 2010 Katona József-drámapályázat – *Csörte*

Akik minden előadást megnéznék

A XVIII. Találkozó szakmai zsűrije

Krizsán Szilvia

Krizsán Szilvia 1976. június 1-én született Verbászon. Gyermekkorát Kishegyesen töltötte. A szenttamási gimnázium befejezése után 1995-ben felvételt nyert az *Újvidéki Színművészeti Akadémiára*, Hernyák György és László Sándor osztályába. 1998 óta az Újvidéki Színház tagja. *Sterija*-díjas, amelyet 2012-ben vett át a *Kikiáltó* szerepéért (Marat the Sade – Peter Weiss: *Jean Paul Marat üldöztetése és meggyilkolása, ahogy a charentoni elmegyógyintézet színjátszói előadják De Sade úr betanításában*. Rendezte Urbán András).

2010 és 2012 között bejárta Vajdaságot: a biciklin. Szerbhorváth György *De ki viszi haza a biciklit?* című egyszereplős darabját átdolgozta, rendezte és játssza. Annyira hűsbavágóan rólunk szól, minden keserve és ironiája a bőrünkhöz tapad. A 2012-es, tordai színjátszó találkozó gáláján is fergeteges sikert aratott. Krizsán Szilvia megmondja, amit gondol, és sohase sajnálja jó beszélgetésekre az időt. Csoportot vezetett a MAdT táborban, ahol éjszakákba nyúlóan beszélgettek színházról, elemeztek alkotásokat, életutakat.

Jelentősebb színpadi szerepei:

- Örkény István: *Pisti a vízivatarban* (A szőke lány)
 Dermot-Rado-Ragni: *Hair* (Mama)
 Presser: *Padlás* (Rádiós)
 Federico García Lorca: *Várnász* (Anya)
Ben Akiba Night Club Show (Mary)
 Kander-Ebb-Fosse: *Chicago* (Morton mama)
 Heinrich von Kleist: *Az eltört korszak* (Márta asszony)
Médeia-körök (Dajka)
 August Strindberg: *Júlia kisasszony* (Júlia kisasszony)
0,1 mg (Csáth Géza írásai alapján)
 Szép Ernő: *Lila áhác* (Bizonyosné)
 Matei Vişniec: *A kommunizmus története elmebetegnek számára elmesélve* (Kátya Jezova)
 Nagy Viktor – Várkonyi Mátyás: *Szép új világ* (Linda)
 Gyarmati Kata: *Hét nap a világ* (Második lány)
Alabama song – Gilles Leroy regénye alapján (Liubov)
 Ingmar Bergman: *Fanny és Alexander* (Alma Ekdahl)
 Henrik Ibsen: *Rosmersholm* (Helsethné)

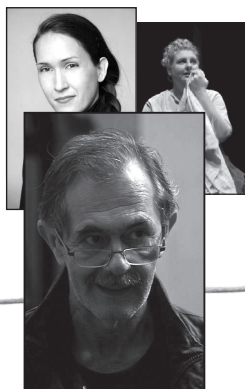
Rendezései:

- Veri-e uraságod a feleségét?* – Valami kabaré (Újvidék, 2008)
 Szerbhorváth György: *De ki viszi haza a biciklit?* (Újvidék, 2010)

Akik minden előadást megnéznék A XVIII. Találkozó szakmai zsűrije

Soltész Tibor

Soly, ahogy a szakmában, a színjátszók közül őt mindenki nevezi, otthonról (Budapest) haza érkezik a Vajdaságba. Az ő pályája valóban a színházművészet határtalanságát tükrözi, hiszen tanult és tanított számos pontján Európának. Dolgozott együtt vajdasági magyar színházakkal, és sokszor ellátogatott az itteni premierekre (a maitól még nehezebb időkben is), hogy azokat szakmai és baráti szemmel megtekintse. Számolatlan színjátszó fesztiválon zsűrizett, most végre hozzánk is megérkezett.

Már debreceni gimnáziumi évei alatt csatlakozik az ottani színjátszó csoporthoz, majd az egyetem alatt a Paál István vezette Szegedi Egyetemi Színpad színésze, majd diákvezetője; tanul József Szajna híres Stúdió Színházában, Jerzy Grotowski Laboratórium Színházában. Oktatói, tréneri munkáját már ebben az időszakban elkezdte, színésztréninget vezet/tanít Magyarországon mindenütt. A nyolcvanas évek elején rövid ideig dolgozik a Stúdió K-ban is. 1982. január 1-jétől a Rádiószínház dramaturgja, 2003. január 1-jétől annak megszűnéséig (2011. június 30.) vezetője. Rádiós művészeti tevékenysége mellett számtalan újságírói területen aktív: újságot szerkeszt és cikkeket ír, olvasószerkesztő, rádiós és tévériporter, kommentátor; színházi dramaturg, rendező; a 90-es években megjelent több verslemez szerkesztő-rendezője.

A londoni Nemzeti Színház Kelet-Európának szánt színházi (*Seeding a Network*) és drámapedagógiai (*Branching Out*) szakmai továbbképzéseinek magyarországi koordinátora. Tanított Dublinban, az EDERED európai ifjúsági színházi kurzusán, az *Interplay 98* drámaíró fesztiválon Berlinben, ennek a fesztiválnak 2002-ben magyarországi szakmai igazgatója. Észtországban, Szlovákiában, Romániában, Horvátországban a King Baudouin Foundation és az Európai Kulturális Alapítvány megbízásából vezetett szakmai tréningeket. Több színházi képzési szakanyag kidolgozásában vagy lektorálásában vett részt.

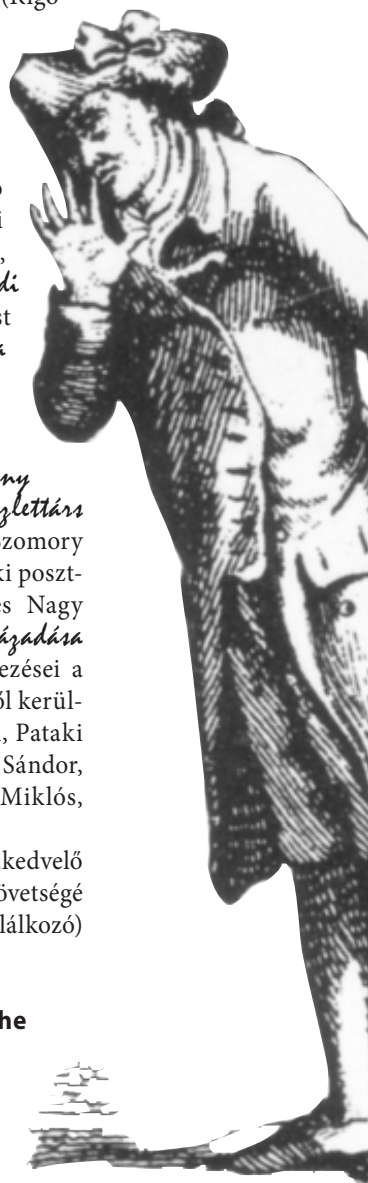
Színpadi munkái közül álljon itt az, amelyet ő maga emelt ki önéletrajzában. Friedrich Dürrenmatt nyomán a *Pillanatkép* egy bolygóról (Újvidéki Színház), Móricz Zsigmond nyomán a *Ludas Matyi* (Rigó Béla verseivel, Darvas Ferenc zenéjével – Egri Gárdonyi Géza Színház), John Updike regényéből az *Eastwichi boszorkányokból* (GNM Színistúdió, Keleti István Művészeti Iskola – Kolibri Színház) készült színpadi művek, valamint a *Tranzit város* (Panboro Színház), *Édes Anna* (Komáromi Jókai Színház, Marosvásárhelyi Nemzeti Színház), *József* (Káva Színházi Nevelési Társulat), *Toldi* (Jibaki Színház), *A gyáva kistigris* (Budapest Bábszínház), *A nők hatalma* és *A mandragóra* (Soltis Lajos Színház).

Általa kiemelt rádiós írói munkái:

Kégyakáll (Max Frisch kisregényéből), *Pozány tűz* (Kodolányi János színdarabjából), *Az üzletlár* (Joseph Conrad nyomán), *Sába királynője* (Szomory Dezső színművéből), *Senkise* (Jerzy Andrejewski poszt-humusz regényéből), *Az aranyecet* (Nemes Nagy Ágnes meseregényéből), a *Szalmalábuk lázadása* (Páskándi Géza regényéből). Fontosabb rendezései a Rádiószínházban a következő szerzők műveiből kerültek ki: Andrejewski, Erdős Virág, Papp Zoltán, Pataki Éva, Páskándi Géza, Péterfy Gergely, Piros Sándor, Thuróczy Katalin, Toepler Zoltán, Vajda Miklós, Vathy Zsuzsa, Vörös István...

Számos szakmai szervezet tagja, így a műkedvelő színjátszókat tömörítő Magyar Szín-Játékos Szövetségé is. A 2013-as POSZT (Pécsi Országos Színházi Találkozó) szelektora.

Forrás: Dramaturgok Céhe

Arcuk az arcunkhoz

Művészeink, akiknek a szépet köszönhetjük

Silling N. Mária

Silling Nagyfejű Mária (Bácskertes, 1953. márc. 2.) mérnök, festő. Felajánlásának köszönheti a Találkozó a 2013-as díjakat. Ritka és különleges kincs, ha egy kicsi közösség meg tudja tartani művészeit, alkotó egyéniségeit, szaktekintélyeit. Bácskertes ilyen gazdag közösség, ahogyan a

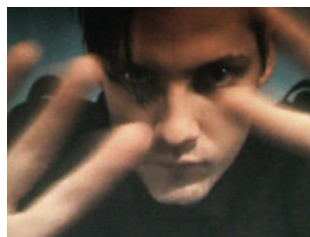
Találkozó is gazdagabb lett e különleges felajánlással.

Festeni 1988-ban kezdett a szentendrei Vajda Lajos Művészeti Szabadiskolában, ahol Birkás Ákos, Szirtes János, ef Zámbo István, fe Lugossy László voltak a tanárok. 1988 óta tagja a zombori *Likovna grupa '76* elnevezésű képzőművészeti csoportnak, amely a nyugat-bácskai város és környéke amatőr festőinek műhelye. Műfaja a pasztell, de készít olajképeket és tusrajzokat is. Művein, a rá jellemző sötét tónusú képeken a szentendrei és a bácskai pravoszláv templomok ikonjai, bibliai jelenetek, a szülőföld tájai, jellegzetes, szúrós, igénytelen, a nehéz életkörülményeket is tűrő növényei, a szülőfalu emberei jelennek meg. Kedvelt motívuma az esernyő és a mögé rejtő ember. Ilyen témájú képeiből önálló tárlatai is voltak Vajdaság-szerte. Számos csoportos kiállítás résztvevője a Vajdaságban. A vajdasági amatőr festők seregszemléjén, Adán (1989) és Újvidéken (2001) dicséretben részesült.

Férje Silling István néprajzkutató, nyelvész, tanár, művelődéstörténész. Lánya Silling Léda néprajzkutató.

Forrás:

Balázs Arth Valéria: Délvidéki magyar képzőművészeti lexikon. Budapest, 2007, Timp, 524.

Antal László

1984. június 6-án született Szabadkán. Az általános iskola és a gimnázium befejeztével, 2003-ban, az Újvidéki Művészeti Akadémia Vizuális Kommunikáció szakára iratkozik. Részt vett több közös tárlaton, plakátjaival, illusztrációival, és festményeivel. 2007-ben diplomált *Mese, amely rosszul végződik* című animációs filmjével, majd ezt követően ugyanebben az intézményben írta be a mesterképzést.

Több könyvet is illusztrált az Újvidéki Tankönyvkiadónak. Plakátokat készít a szabadkai Kosztolányi Dezső Színháznak, a szabadkai városi könyvtárnak, az újvidéki Művészeti Akadémia előadásaira, és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség számára is!

Önálló tárlatok:

- Da Galéria, 2006., Újvidék
- Galéria Grafički Kolektiv, 2007., Belgrád.

Díjak, elismerések:

- A 43. Zlatno Pero, és a 8. Nemzetközi illusztrációs biennále első helyezése (Grand Prix), 2005, Belgrád
- A 9. Nemzetközi vízalatti filmek fesztiváljának plakáttervére az első díjat kapta, 2005., Belgrád
- SOSzanie First International Social Poster Competition, különdíjazottja, 2006., Moszkva, Oroszország.

Silling N. Mária: Ősz

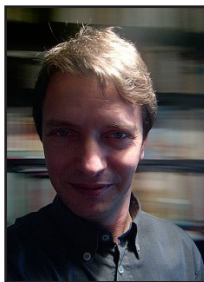

Beszédes István

Mint szerkesztő, mint könyvtervező, mint tördelő-szerkesztő, ráadásul mint alkotó a könyvszakma jeles képviselője érdekes és értelmes kezdeményezésként értékelte a *Szót*, és ezért – meg talán azért mert ő a Dumás és minden helyzetben lehet rá számítani – sokmindenben segített a színlap néha színtelen szerkesztőinek. Ő tervezte a *Szó* fedőlapját és belső arculatát, valamint szintén az ő alkotása az illusztrációkkal teli, izgalmas megoldású programfüzet, melyet minden *Találkozón* láthtunk forgolódni, izgelődni-mozgolódni a közönség kezei közt.

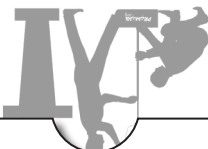
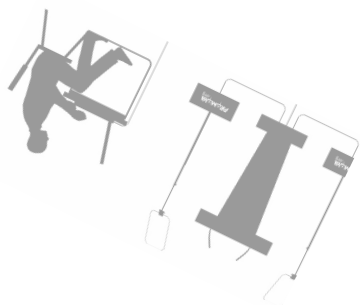
Beszédes István, ahogyan az irodalmi lexikonok számon tartják, költő, szerkesztő. 1961. szeptember 12-én született Zentán. Szabadkán művelődésszerzői képesítést nyert. 1989 és 1991 között az *Új Szimposion* fő- és felelős szerkesztője, 1991 és 1994 között Hódmezővásárhelyen a *Vásárhely és Vidéke* című napilap szerkesztője, majd a *Képes Ifjúság* rovat-

szerkesztője (1996-) és az *Üzenet* folyóirat szerkesztőségének tagja (1998-). 1999-ben megalapítja a *zEtna* elektronikus folyóiratot és kiadót, amely a kortárs irodalom szövegeinek találkozási tér-helye.

Alkotásai közül mindösszesen néhányat sorolnánk itt fel. Verses-és prózakötetek: *Kívánja-e a pirosát?* (1988), *Égési út, déli tükrök* (1997), *Messziről Andromeda* (2007), *Naphitörés* (2008). Műfordítások: Boško Krstić: *Vízöntő* (Virág Piroskával), *Citadella.doc* – Három négykezes, Horváth Ottó: *Olmóba menet* (2010), Boško Krstić: *Az azúr örvénynek legendája* (2011). Színművek: *Rozsdaszín ország aranya* (2003), *Szalmakalap száll...* (2004), *Gábor és Gabriella* (2006), *Szardínia* (2009).

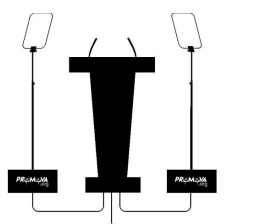
Díjak: Sinkó-díj (Bozsik Péterrel, 1989), Mórícz Zsigmond irodalmi ösztöndíj (1995), József Attila-díj (2011).

Szó – a Vajdasági Magyar Amatőr Színjátékosok XVIII. Találkozójának színlapja.
Kiadja a Vajdasági Magyar Művelődési Intézet és a Vajdasági Magyar Művelődési Szövetség
Fedőlap Beszédes István
Belső dizájn és tördelőszerkesztés Sutus Áron
Lektor Kaszás Angéla

Szerkesztők:
Gondi Martina,
Hajvert Lódi Andrea,
Raffai Ágnes, Sutus Áron,
Vörös Endre

Köszönjük a bácskerteszi József Attila Általános Iskola vezetőségének, tanári karának és diákjainak együttműködését!

Mert van az a falu, mert van az a hely, ahová születtünk, ami felnevel, és amiért érdemes küzdeni.

Első emlékeim gyakran jutnak eszembe! Az első „filozófiai” szárnypróbálgatások azokból az időkből, amikor a világ a házunknál kezdődött és a falu határán ért véget. Gyermekfejjel biztos voltam benne, hogy az egyetlen beszélhető, illetve létező nyelv a magyar, biztos voltam benne, hogy az emberek Kupuszinán laknak, és mindenki olyan, mint mi. Nem álmodtam másik világról vagy nem létező országokról, törpékről, manókról és tündérekéről. Azért, mert nem kellett! Itt a gyermekember nem unatkozik, kalandok sora és határtalan szabadság zárja ki a valótlan-ságot, ami esélyt adna egy esetleges ábrándkép kialakulására.

Az első dolog, amit ennek a településnek köszönhetek az, hogy olyan gyerekkorban volt itt részem, ami nagyban hozzájárult felnőttkori személyiségem kialakulásához. Itt a természet közel lakik, az utcákon nyugalom és béke honol. Az elmúlt időszakban a világ politikai és gazdasági helyzete úgy hozta, hogy az egyszerű ember a kétkezi munkából már nem tud megélni úgy, ahogy szeretne, és sajnos sok életerővel teli fiatal hagyja el az otthonát a jobb megélhetés érdekében. Nem örömmel a szívükben mennek el. Pár hónappal ezelőtt én is kaptam egy lehetőséget a továbblépésre, és képzeljék el, megrettentem, a szívem a torkomban vert hete-

ken át, míg végre hangosan kimondtam, hogy NEM. Én bizony nem megyek innen el, én szeretek itt lenni. Hogy miért? Nem tudom. Talán mert ez az otthonom, mert itt van az életem, a családom, a barátaim, és biztos azért is, mert ez Kupuszina. Ahol a gyümölcs a fán terem, és ahogy a Jóisten adta, úgy szedem le a saját kezemmel, az eső megmosta már nekem. Ahol a barátok éjjel is ajtót nyitnak. Ahol, ha baj van, mindenki siet segíteni. Ahol elmegyünk egymáshoz ünnepnapokon, és együtt örülünk a boldog perceknek. Egy hely a nagyvilágban, ahol az ünnep közös. Együtt túrjuk az élet viszontagságait, együtt nevetünk és együtt sírunk.

Most egy újabb feladat elé nézünk, fiatalok és idősek, az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy harmadjára is megszervezhetjük a színjátszók találkozóját. Biztos vagyok benne, hogy vendégszeretetünkben most sem csalódnak majd az idelátogatók, és lelküknek kedves emlékekkel telve térnek majd haza, ha vége a maratoni találkozóknak. Ezúttal szeretnék mindenkinek kellemes kikapcsolódást kívánni, járjunk minél többen az előadásokra!

Vörös Endre

Lennert Móger Tímea

Vasárnap reggeli

Benépesül
a templom,
a kocsmá
pálinka-ostya...

Irány

A tájban lakunk,
lakunk: a táj,
háztetőben végződnek a fák,
egerünk haltestű fecske,
innensemerre-szigetecske...

